

Vinič

Časopis žiakov a učiteľov
Základnej školy sv. Vincenta
v Ružomberku

Jeseň 2021

**FARBY JESENE,
LÍCA ČERVENÉ**

MOMENTKY ZO ŽIVOTA V NAŠEJ ŠKOLE

ÚVODNÍK

Spoločne budujme našu školu

Už sú to vyše dva mesiace, čo sme sa opäť spolu zišli po letných prázdninách. Školský rok 2021/2022 je výnimočný najmä pre našich prváčikov, ktorí prvýkrát zasadli do školských lavíc.

Zaujímavý rok to však bude aj pre deviatkov, ktorých čaká testovanie, ale najmä výber tej správnej strednej školy. Tretiaci zasa budú mať veľkú slávnosť prvého svätého prijímania. Som však presvedčená, že rovnako zaujímavý a inšpiratívny školský rok čaká každého jedného z nás.

Veľkým požehnaním pre našu školu je preto živý Boh v kaplnke. Tu je miesto, kde môžeme čerpať veľa síl, lásky a pomoci do nášho každodenného života.

Chcem nám všetkým popriať Božiu pomoc do tohto školského roka. Nech svätý Vincent, patrón našej školy a svätý Jozef, ktorého rok slávime, orodujú za nás.

Sr. M. Rita Murínová, riaditeľka

Milí žiaci, prajem vám, ale rovnako aj všetkým pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom veľa trpezlivosti a lásky, veľa zdravia a vzájomného porozumenia. Sme tu jedna veľká rodina, ktorá spoločne buduje tento dom – našu školu. Každý jeden sme stavitelom, od každého jedného z nás bude závisieť, ako bude vyzeráť toto naše spoločné dielo.

Platí však stará múdrosť, že bez Božieho požehnania sú márne naše namáhania.

„Každý jeden sme stavitelom, od každého jedného z nás bude závisieť, ako bude vyzeráť toto naše spoločné dielo.“

Časopis Vinič vychádza od roku 1991 ako občasník. Číslo: 4/2021.

Redakčný tím: Stelka Fričová, Simon Gazda, Sofia Gazdová, Letícia Hermanová.

Editor: Imrich Gazda. **Grafická úprava:** Martin Kuniak. **Návrh layoutu:** Andrej Kmeťo.

Predná obálka: Sofia Gazdová. **Zadná obálka:** Stelka Fričová. **Vydáva:** ZŠ sv. Vincenta,

Nám. A. Hlinku 1145/22, 034 01 Ružomberok. **Kontakt:** vinic.casopis@gmail.com.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

www.esf.gov.sk

www.minedu.gov.sk

PRIVÍTALI SME 30 PRVÁČIKOV AJ NOVÚ PANI RIADITEĽKU

Školský rok 2021/2022 sme začali 2. septembra svätou omšou vo farskom kostole, ktorú slúžil náš školský kaplán Florián Volf. Nových prvákov následne v školskej telocvični privítala pani riaditeľka Rita Murínová.

„Vitajte v našej školskej rodine. Prajem vám veľa úspechov a radosti z každého dňa, ktorý strávite v našej škole. Verím, že aj vaši rodičia budú spokojní a my, učitelia, hrdí, akých máme skvelých prvákov,“ prihovarila sa prváčikom pani riaditeľka.

Potom ich už do tried odprevadili triedne pani učiteľky Gabriela Garajová a Katarína Hradská. 1. A a 1. B v tomto školskom roku navštevuje po 15 žiakov.

Privítania sa dostalo aj samotnej pani riaditeľke, ktorá prebrala vedenie školy od doterajšej riaditeľky Angely Brejkovej.

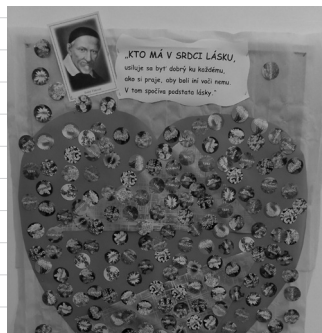
„Sestre Rite do jej náročnej služby prajem a vyprosujem ochotu spojenú s láskou, aby nezištne slúžila v tomto našom diele, kde sa snažíme žiakov nielen vzdelávať, ale aj kresťansky vychovávať, robiť z nich dobrých a láskavých ľudí,“ prihovarila sa novej riaditeľke sestra Belarmína Ivančáková, provinciálna predstavená Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárok, ktorá sa zároveň poďakovala sestre Angele za jej 18-ročnú službu vo vedení školy.

Žiakov potešili najmä tri nové špeciálne učebne, vynovené priestory školského klubu detí, nové šatne či vymaľované triedy a kaplnka.

SVÄTÉHO VINCENTA SME SI UCTILI VYLEPŠENÝMI SRDCAMI

Patróna školy, svätého Vincenta de Paul, sme si v druhej polovici septembra uctili modlitbou deviatnika prostredníctvom školského rozhlasu. Každý deň sme si vypo-

čuli myšlienku sv. Vincenta a poprosili sme ho, aby sme aj my mali ochotu pomáhať druhým.

Nezostali sme však len pri modlitbe. Každý, kto daroval druhému milé slovo, pomohol mu alebo sa zaňho pomodlil, mohol do veľkého srdca pri soche sv. Vincenta nalepiť nálepku srdca a takto sa zapojiť do aktivity s názvom Vylepši si srdce!

Žiaci druhého stupňa si pre svojich spolužiakov taktiež pripravili divadelné predstavenie s názvom Pod mečom odpadlíka.

Nášho patróna pripomenul aj Svätý Otec František, ktorý na svojom konte na Twitteri zverejnil tento odkaz: „Příklad sv. Vincenta de Paul nás povzbudzuje, aby sme chudobným venovali priestor a čas, aby sme ich starosti a ich ťarchu prijali za svoje, pretože kresťanstvo bez kontaktu s tými, ktorí trpia, je nevtelené, neschopné dotknúť sa Kristovho tela.“

FAREBNÝ MISIJNÝ TÝŽDEŇ

Aj v tomto roku sa 18. októbra milióny detí po celom svete zapojili do iniciatívy Milión detí sa modlí ruženec. K nim sa pridalo aj vyše 35-tisíc detí na Slovensku, medzi ktorými nechýbali ani žiaci našej školy.

„Je obzvlášť dojímavé vedieť, že deti z Afganistanu, Iraku, Sýrie, Bieloruska alebo Mjanmarska sa modlia s tými, ktorí sa zhromaždili vo Fatime, v Kanade alebo v USA. To nám dáva nádej, že láska pochádzajúca z viery dokáže zvíťaziť nad násilím,“ citovala Tlačová kancelária KBS kňaza Martina

Bartu, duchovného asistenta pápežskej nadácie ACN – Pomoc trpiacej Cirkvi, ktorá modlitbovú iniciatívu organizuje.

Ružencom s deťmi po celom svete sme v našej škole vstúpili do Misijného týždňa, počas ktorého sme sa každý deň modlili misijný ruženec za jeden z kontinentov. Každý deň tak naša škola hrala inou farbou, keďže pozornosť na jednotlivé kontinenty sme upriamili aj svojim oblečením – zeleným (Afrika), červeným (Amerika), bielym (Európa), žltým (Ázia) a modrým (Oceánia).

DISKUTOVALI SME SO SPISOVATEĽKOU GABRIELOU FUTOVOU

Koncom októbra sme v našej škole privítali spisovateľku Gabrielu Futovú, ktorá nám porozprávala o živote spisovateľky na voľnej nohe, aj o tom, čo je v jej knihách pre deti skutočné a čo je vymyslené.

Prečítala nám tiež úryvok z knihy Poškolači, ktorá je súčasťou Literárnej výchovy pre 7. ročník. Na konci diskusie nasledovala malá autogramiáda.

Návšteva pani spisovateľky sa uskutočnila v rámci prvého ročníka medzinárodného multižánrového festivalu Akademický Ružomberok, ktorý pripravila Katolícka univerzita v Ružomberku.

VYSTAVUJEME V KOŠICIACH

Odborná porota pod vedením výtvarníčky Andrey Čepišáckovej vybrala na výstavu u bratov dominikánov v Košiciach výtvarné

dielo Plátno z poslednej večere, ktoré pod vedením pani učiteľky Marianny Poláckovej (sestry Eugénie) vytvorili žiaci 9. A.

Obraz je odkazom na známe Turínske plátno, ktoré nesie odtlačok Kristovho tela. Tým je aj samotná cirkev, ktorej súčasťou sme my všetci. Obraz je zároveň odrazom stretania sa pri jednom eucharistickom stole.

V ZBIERKE BOJ PROTI HLADU POMÁHAME NAJCHUDOBNEJŠIM

Vincentská rodina organizuje už 15. ročník celoslovenskej verejnej zbierky Boj proti hladu na pomoc chudobným na Haiti, v Hondurase, Albánsku, Rusku, na Ukrajine a na Slovensku.

„Zbierka pokračuje v diele svätého Vincenta – konať dobro a prejavovať nezištnú lásku. Ako vraví svätý Vincent, láska je vynaliezavá. Na Slovensku sa táto vynaliezavosť prejavila v medovníkových srdiečkach,“ povedal pre TV Lux člen komisie zbierky Boj proti hladu Miroslav Vaľko, CM. Zbierku, ktorá potrvá až do 30. apríla 2022, podporili aj žiaci a učitelia našej školy.

Všetky potrebné informácie o zbierke a o možnostiach finančnej i duchovnej pomoci možno nájsť na stránke www.boj-proti hladu.sk.

Ďalšie informácie zo života
v našej škole nájdete na stránke
www.vincent.edupage.org.

*Spravodajskú dvojstranu pripravil
Imrich Gazda.*

Európsky deň jazykov bol poučný i zábavný

26. septembra si každoročne pripomínáme Európsky deň jazykov. Cieľom aktívneho zapojenia sa žiakov je zvýšenie záujmu a uvedomenie si dôležitosti učiť sa cudzie jazyky.

V tomto školskom roku pripadol Európsky deň jazykov na nedeľu, preto sme súvisiace aktivity stihli v týždennom predstihu. Počas vyučovania naši žiaci vyrábali plagáty o rôznych krajinách, s typickými atribútmi, pôvodnými slovami, vlajkami a farbami. Vystavili sme ich na hornej chodbe, kde si všetky deti mohli prečítať veľa nových zaujímavostí o jednotlivých krajinách.

Našli sme tam aj to, ako sa povie a napíše Slovensko v rôznych jazykoch i aké rôzne štáty môžeme nájsť v európskom priestore. Pani učiteľky sa v rámci projektového vyučovania porozprávali so žiakmi o súvislostiach,

na ktoré narazili pri zisťovaní informácií o svojich obľúbených európskych krajinách.

Vyučovanie sme si spríjemnili tým, že si starší žiaci pripravili rôzne súťaže i aktivity a počas hodín anglického a nemeckého jazyka nimi zabávali jedni druhých. Deviataci pripravili cvičenia pre druháčikov, ktorí boli radi, že im s učením angličtiny pomáhajú veľkí spolužiaci.

Spoločným obohatením bolo najmä zistenie, ktoré sme si prepožičali od anglického filozofa Rogera Bacona: „Znalosť jazykov je bránou k múdrosti.“

p. uč. Božena Gazdová

Maškrtníček, florbal či turistický? Ktorý je tvoj obľúbený krúžok?

Niekoľkých žiakov a pani učiteľiek sme sa opýtali, aké krúžky navštevujú a vedú.

Na aký krúžok si sa prihlásil(a) a prečo?

Noemi Kovalčíková, 9. B:
Prihlásila som sa na tri krúžky. Slovenčinu pre deviatakov a Matematiku pre deviatakov navštevujem prvý rok, Nemčinu hrou navštevujem druhý rok. Na krúžky som sa prihlásila preto, že sa chcem lepšie pripraviť na Testovanie 9 a na prijímacie skúšky a zároveň si chcem rozšíriť slovnú zásobu z cudzieho jazyka, ktorý je v dnešnej dobe veľmi potrebný.

Theresa Fričová, 8. B:
Chodím na krúžok Maškrtníček. Myslím si, že sa tam viac spoznáme a naučíme sa niečo nové. Chodím tam už štyri roky a neprestalo ma to baviť.

Mário Nemček, 7. B:
Tento rok som sa prihlásil na Turistický krúžok, lebo som chcel čo najviac spoznať Slovensko a ešte na Florbal, lebo ma tento šport veľmi baví a navyše môžem tráviť čas so svojimi kamarátmi. Na Florbal chodím už tretí rok, no na Turistický krúžok som sa tento rok prihlásil prvýkrát a môžem povedať, že je to tam naozaj super. Som rád, že môžem navštevovať tieto krúžky.

Tadeáš Izrael, 7. A:

Chodím už druhý rok na Florbal, pretože mám rád šport a upevňujem si tam vzťahy.

Bianka Pšenčíková, 6. A:

Chodím na krúžok Maškrtníček. Chcela som skúsiť niečo nové a baví ma pečenie a varenie.

Tomáš Struňák, 6. A:

Tento rok sú to Maškrtníček a Turistický krúžok. Na Maškrtníček som sa prihlásil preto, aby som si v budúcnosti vedel navariť aj sám, a taktiež preto, lebo si tam vždy navaríme niečo, čo poteší naše jazyčky. Chodím naň už druhý rok, ale ten prvý kvôli pandémie vôbec nebol. Na Turistickom krúžku sa vždy teším na zaujímavé miesta, ktoré navštívime. Na tento krúžok som sa prihlásil tento rok. Ďakujem pani učiteľkám, že majú čas organizovať tieto zábavné krúžky.

Aký krúžok vediete a koľko detí sa naňho prihlásilo?

p. uč. Martina Domiterová:

Tento rok vediem Astronomický krúžok, ktorý navštevuje osem žiakov. Spolu s pani učiteľkou Jankou Gabúlovou máme na starosti aj Turistický krúžok, pričom do mojej skupiny patrí 16 žiakov.

p. uč. Jana Gabúlová:

Vedím spolu tri krúžky: Matematika pre deviatakov A, na ktorý je prihlásených 13 žiakov z 9. A triedy; Maškrtníček, na ktorý je prihlásených 13 žiakov z druhého stupňa a Turistický krúžok II., ktorý vedieme spolu s pani učiteľkou Martinou Domiterovou. Ja mám zaevidovaných 10 žiakov a pani učiteľka ten zvyšok.

p. uč. Božena Gazdová:

Tento rok učím deviate ročníky, ktorým popri riadnom vyučovaní pomáhame pripraviť sa na Testovanie 9 a na prijímacie skúšky na stredné školy krúžkom Slovenčina pre deviatakov. Do tohto krúžku sa prihlásili žiaci z obidvoch tried, preto v utorok chodí 9 žiakov z 9. A a v piatok 13 žiakov z 9. B.

Simon Gazda

Tešme sa z tejto školy a rozvíjajme svoje talenty

*Rozhovor s novou pani riaditeľkou
Miroslavou Murínovou – sestrou Ritou.*

Čo vás viedlo k tomu, že ste sa rozhodli pre povolanie rehoľnej sestry?

To je pre mňa dodnes tajomstvo. Nad rehoľným životom som začala uvažovať ako ôsmačka na základnej škole. Keď som chodila na gymnázium, do môjho rodného Námestova prišli rehoľné sestry, s ktorými som sa zoznámila. Prichádzala som k nim spolu s ďalšími mladými, páčilo sa mi, ako žijú a začalo mi byť jasné, že ku nim patrí. Do rehole som vstúpila týždeň po maturite.

Prečo ste si vybrali rehoľné meno Rita? V čom vás táto svätica inšpirovala?

Toto je pre mňa ďalšie veľké tajomstvo. Tradíciou v našej reholi bolo, že rehoľné mená sme si nevyberali, ale dostali sme ho pri vstupe do noviciátu – na svätej omši pri obliečke. Mala som troška strach, celý mesiac pred obliečkou som sa modlila k svojej budúcej patrónke, aby som to meno vedela prijať. Keď som počula meno Rita, bola som prekvapená, lebo dovtedy som o tejto svätici

nepočula. Bola to pre mňa úplná novinka. Meno Rita som zachytila len v nejakej telenovele, bola to slúžka, to bolo všetko. Dnes som však veľmi rada, že mám toto meno, lebo svätá Rita je veľmi silnou patrónkou v beznádejných situáciách.

Ako ste sa dostali k učiteľskému povolaniu, a prečo ste si vybrali predmet dejepis?

Pôvodne som vyštudovala teológiu a neskôr aj špeciálnu pedagogiku. Keď som pred niekoľkými rokmi pôsobila v Košiciach,

rozšírila som si vzdelanie ešte aj o dejepis.

Ako sa vám darí v novom povolaní riaditeľky našej školy, je to vyčerpávajúce?

Je to pekná, aj keď časovo veľmi náročná práca. No zatiaľ ma to baví.

Ako ste prežili karanténu?

Bolo to náročné obdobie nie len pre žiakov, ale aj pre učiteľov, pretože sme sa museli posunúť milovými krokmi vo využívaní technológií a v spôsoboch vyučovania. Ochorením som aj sama prešla, takže som to všetko prežila aj na vlastnej koži.

Čo radi robíte vo voľnom čase?

Mám veľmi rada šport. Chodím najmä na prechádzky, keď je príležitosť,

idem aj na turistiku, pretože mám veľmi rada hory. Sem-tam si idem aj zabehať alebo aj zabicyklovať. Rada tiež počúvam hudbu a sledujem filmy – akčné, kriminálne aj psychologické.

V septembri našu krajinu navštívil pápež František. Čím vás oslovili jeho slová alebo gestá?

Putovala som na stretnutie Svätého Otca s mladými v Košiciach. Hlbokú stopu vo mne zanechala jeho otvorenosť pre potreby nielen mladých. Bol vnímavý, priamy pri pomenovaní problémov, kládol otvorené otázky, ukazoval smer cesty a potrebu angažovanosti nás všetkých. Upriamil náš pohľad na Zdroj – Krista, na dôležitosť byť zakorenený a otvorený, byť šťastný.

Aký je váš obľúbený citát?

Sú to slová z Evanjelia podľa Jána: Poznajte pravdu a pravda vás oslobodí.

Chceli by ste niečo odkázať žiakom?

Je toho viac. (Úsmev) Aby sa tešili z času, ktorý môžu prežívať na základnej škole, aby boli hrdí, že sú práve na tejto škole, kde majú možnosť byť vychovávaní v kresťanskom duchu. Ja som počas komunistického režimu takúto možnosť nemala. A ešte by som žiakom chcela povedať, aby počúvali učiteľov, snažili sa vnímať, ako ich majú radi a aby rozvíjali svoje talenty.

*Sofia Gazdová,
Stelka Fričová*

Vtáacie kráľovstvo na Liptovskej Mare

V prvú októbrovú sobotu sa členovia turistického krúžku vybrali na výlet do Liptovských Vlách.

Naším cieľom bolo pozorovať migrujúcich vtákov.

Krátko pred desiatou sme už všetci sedeli vo vlaku a boli plní nadšenia. Cesta bola krátka. Vystúpili sme a vyrazili sme smerom k Liptovskej Mare. Tam nás už čakali biológovia Michal Baláž s manželkou Máriou, ktorí sú skúsenými odborníkmi na vtáctvo, teda ornitológmi.

O najrôznejších vtákoch nám nielen rozprávali, ale ukázali nám aj to, ako sa odchyľujú do sietí bez toho, aby im bolo ublížené, a ako ich následne krúžkujú. Prezradili nám aj to, podľa čoho by sme mali jednotlivé druhy spoznať a čím sú špecifické.

Deti si mohli vtáčikov zobrať aj do rúk a vypustiť ich na slobodu. Do rúk sme dostali aj ďalekohľady, pomocou ktorých sme pozorovali vodné vtáctvo na Liptovskej Mare.

„Najviac sa mi páčilo, ako sme ďalekohľadom pozorovali vtáky, napríklad labute,“ zhodnotila pri kofole spolužiačka Adelka Slanicayová. „Mne sa páčilo, ako mi na ruke sedela sýkorka čiernohlavá. Dúfam, že na takýto výlet pôjdeme opäť,“ pridala sa ďalšia spolužiačka Livka Hadačová.

A ako sa vlastne zrodil nápad pozorovať vtáky na Liptovskej Mare? „Dlhodobu spolupracujem s členkou katedry geografie na Katolíckej univerzite Ivanou Tomčíkovou, ktorá ma upozornila na zaujímavé aktivity manželov – biológov Balážovcov. Obaja sa počas výkladu výborne dopĺňali, nasmerovali nás k tomu, aby sme citlivejšie vnímali prírodu a všetko, čo nás obklopuje,“ vysvetlila pani učiteľka Martina Domiterová.

Výlet sa páčil aj ďalšej pani učiteľke, ktorá nás sprevádzala, Jane Gabúlovej: „Oprášila som si niektoré poznatky zo školy, ale dozvedela som sa aj veľa nového. Teším sa, že aj reakcie zo strany žiakov na tento výlet boli veľmi pozitívne.“

Hneď týždeň na to sme sa v rámci turistického krúžku vybrali na ďalší výlet, tentokrát o čosi náročnejší. V krásnom jesennom počasí sme sa vybrali na Roháčske plesá. Ak vás zaujíma, čo všetko sme videli a ako sme sa mali, pozrite si našu fotogalériu na vnútornej zadnej obálke časopisu.

Sofia Gazdová

CHLAPEC, KTORÝ MAĽOVAL SRDCOM

V máji zomrel na chorobu COVID-19 len 13-ročný brazílsky chlapec Daniel Neves.

Daniel sa narodil v Guanambi v Brazílii a od malička svoj život nemal ľahký. V ôsmom mesiaci mu diagnostikovali polycystické ochorenie obličiek, fibrózu pečene, problémy so slezinou a tak väčšinu svojho krátkeho života strávil v nemocnici. Keď mal päť rokov, prestali mu fungovať obličky a každý týždeň musel absolvovať hemodialýzu.

Práve v tom čase sa Daniel naučil maľovať, a to najmä obrázky svätých. Počas čakania na transplantáciu obličky vytvoril obrázok Panny Márie, aby ho chránila počas operácie a viedla lekárov k úspešnému vykonaniu zákroku.

Začiatkom mája 2021 ho však museli hospitalizovať kvôli ochoreniu covid-19 a po 13 dňoch napokon 18. mája zomrel.

Napriek všetkým zdravotným ťažkostiam odvážne a s nadhľadom bojoval až do konca.

Chlapcova matka povedala, že Daniel urobil je život milším, zábavnejším a svojím talentom potešil mnohých ľudí. „Teraz urobíš pestrejším a farebnejším samotné nebo! Budeš nám chýbať každý deň! Odpocívaj v pokoji, synček,“ povedala.

„Vždy na teba budeme s láskou spomínať a budeme ťa milovať,“ uzavrela svoje slová matka so slzami v očiach a s nehasnúcou láskou v srdci.

*Podľa článku na internetovej stránke Catholic News Agency spracovala
Letícia Hermanová.*

Najradšej mám „zimojar“

Známy slovenský spisovateľ Daniel Hevier našim šiestakom prezradil aj to, ktoré školské predmety mal a ktoré nemal rád.

Žiaci 6. A spolu s p. uč. Janou Hadryovou mali v októbri možnosť zažiť online besedu so známym slovenským spisovateľom, textárom, výtvarníkom i hudobníkom Danielom Hevierom. Položili mu aj tieto otázky.

Mali ste od malička vzťah ku knihám?

Áno, doma sme mali veľa kníh, no dnes ich mám ešte oveľa viac, približne desaťtisíc. Kupujem ich, zbieram, ale najmä ich čítam.

Čítali vaše knihy aj vaše deti?

Ony mali tú výhodu, že som im rozprávky nečítal, ale vymýšľal. Keď chceli rozprávku o bagri, tak mali rozprávku o bagri. Niektoré z nich sa potom dostali aj do mojich kníh alebo na cédečka. Dokonca ani dnes, keď už sú veľké, moje knihy nečítajú, lebo sa boja, že sa v nich nájdu. A tak trochu aj majú pravdu.

Mali ste rád v škole slovenčinu?

Áno, učila ma ju dokonca priamo moja mama, ktorá bola učiteľkou slovenčiny a hudobnej výchovy. Obzvlášť rád som mal slohy. Nevedel som sa pri ich

písaní zastaviť, neraz mali aj dvadsať strán. Keď som ich potom v škole čítal, spolužiaci sa na nich zabávali.

Aký predmet ste, naopak, nemali rád?

Zemepis, dejepis, chémiu, fyziku, matematiku... Teda všetky okrem slovenčiny, telesnej, hudobnej a výtvarnej výchovy.

Ako ste sa dostali k písaniu?

Začalo sa to v štvrtom ročníku. Knihy som totiž nielen rád čítal, ale chcel som ich aj vytvárať. Dodnes mám odložený prvý časopis, ktorý som urobil, volal

sa Písmenko. Neboli v ňom len texty, ale nakreslil som doňho aj obrázky a karikatury.

Aké je vaše obľúbené ročné obdobie?

Jar, leto, jeseň, zima. Ale najradšej mám prechody medzi nimi, keď už napríklad nie je celkom leto, ale ešte nie je ani jeseň. Alebo keď mizne sneh a vo vzdu-

chu už cítiť jar, vtedy je to taká „zimojar“.

Hľadáte pri písaní inšpiráciu aj v Biblii?

Áno, viera je úplne prirodzenou súčasťou môjho života. Len málo ľudí o mne napríklad vie, že som členom tretieho rádu svätého Dominika. Ale k vašej otázke. Napísal som napríklad jednu pesničku,

ktorá sa volá Starý zákon. Je o tom, ako je ľudstvo neustále zmietané medzi dobrom a zlom. Napísal som tiež muzikál, ktorý hrajú v divadle v Nitre, volá sa Povolanie pápež. Herec Ján Gallovič v ňom hrá Jána Pavla II. A dokonca som napísal aj niekoľko piesní, ktoré sa hrajú v kostoloch pri svätých omšiach.

Svet čaká na deti (úryvok z knihy)

môžu meniť povolania, ako sa im zachce. Až neskôr som zistil, že je to trochu inak. Že keď niekto vyštuduje za Niekeho, robí to veľmi dlho, často celý život.

Niekoľko rokov som chcel byť športovcom: futbalistom, hokejistom, ľahkým atlétom, cyklistom (a to sa na Sagana ešte len čakalo). A najmä boxerom. Teda nie tým psom, ale pästiarom. Mal som na to dokonalé podmienky. Perfektnú boxeristickú postavu, odhodlaný výraz v očiach a rýchle nohy. Ako telocvičňa mi slúžila naša predsieň, za rukavice mi poslúžili otcove palčičky a boxerské vrece sme vyrobili zo starej deky previazanej špagátom. Zato trenírky som mal značkové: dvojpásikové a na spodku rozstrihnuté.

Takže – ako vidíš, mám pred tebou náskok a výhodu: ja som už tam, kde si ty dnes, bol. Aj ja som mal šesť, osem, dvanásť, šestnásť rokov. Viem, ako sa cítiš a čo cítiš. Možno aj preto som ako spisovateľ napísal pre deti toľko kníh. Je ich presne toľko, koľko mám rokov. Takže je ich...

Kniha s podtitulom Inšpiratívne príbehy detí pre budúcnosť vyšla vo vydavateľstve Postoj Media (2019).

RELAX

AKROSTICHY

R-iaditeľ
E-xpert
D-omýšľavý
A-ktívny
K-reatívny
T-rpezlivý
O-tvorený
R-ozhodný

V-ýborný
I-nteligentný
N-áučný
I-novatívny
Č-itateľný

K-rutá
O-strá
R-ýchla
O-travná
N-ová
A-ktuálna

AKO SI (NE)PLNIŤ POVINNOSTI (CHRONOLOGICKÁ BÁSEŇ)

V pondelok som stratil pamäť, neviem, kam sa podela.

V utorok som nerobil nič, mysliač, že je nedeľa.

V stredu som nestihol nič, tak si na mňa mama kľudne krič.

Vo štvrtok neviditeľné povinnosti mám, s chlapcami sa radšej hrám.

V piatok som mal nádchu a keďže bol piatok, spravil som si sviatok.

V sobotu som už nerobil žiadnu robotu.

A keď prišla nedeľa, skočil som si zvesela!

Ale musím umyť riad, ja mám vlastne prácu rád!

ZA HRŠŤ VŤIPOV

Dcéra vraví otcovi:
„Oci, chcela by som na Vianoce psíka.“
„Nie, budeme mať kapra ako vždy!“

Pýta sa kolega kolegu:
„Nevieš mobilné číslo na Joža?“
„Na Joža? Nie.“
„Ani približne?“

Hovorí kamarátka kamarátke:
„Mohla by si mi dať recept na ten koláč,
ktorý som u teba včera jedla?“
„Dobre. Píš si: 8 lyžíc hrubej múky, 5 lyžíc
práškového cukru, 3 lyžice kakaa...“
„Vieš čo, nechaj tak, toľko lyžíc
doma nemám.“

V záhradkárstve sa pán pýta predavačky:
„Čo je to v tom peknom obale?“
„Granule pre kone.“
„A keď sa narobím ako kôň, môžem si
dať aj ja?“

*Akrostichy a chronologickú báseň
napísala Sofia Gazdová,
vtipy pripravila Stelka Fričová.*

NÁJDI MENÁ 13 ZVIERAT (DVOJSMEROVKA)

s	o	m	á	r	s	o	v	a
v	ú	r	k	y	d	x	y	n
i	š	g	v	s	p	á	v	t
ň	p	a	o	t	b	d	c	i
a	r	p	r	i	z	u	i	l
k	u	r	a	g	m	y	š	o
p	e	s	j	e	l	e	ň	p
y	l	n	a	r	m	c	t	a

KNIHY

MALÉ ŽENY (Ikar, 2020) od Louisy Mayovej Alcottovej sú veľmi zaujímavým čítaním o živote štyroch dospievajúcich sestier – usilovnej a zasnívanej Meg, temperamentnej a uštipačnej Jo, jemnej a tichej Beth a Amy, ktorá sa za každých okolností snaží zachovať ako dáma.

Dej sa odohráva v časoch americkej občianskej vojny (1861 – 1865), do ktorej narukoval aj ich otec. Mama a dievčatá prežívajú neľahké obdobie sprevádzané chudobou, chorobami a rôznymi inými problémami. Napriek okolnostiam bolo ich dospievanie sprevádzané rôznymi vtipnými príhodami.

Kniha poukazuje na hodnotu rodiny, priateľstva, lásky a odpustenia. Veľmi pekne vykresľuje vzťah matky k dcéram a sestier navzájom. Myslím si, že táto kniha by nemala chýbať v žiadnej rodinnej knižnici.

Stelka Fričová

Kniha **TAJOMNÁ LEKÁREŇ** (Fragment, 2020) od Anny Ruheovej je o 13-ročnej Luci, ktorá sa so svojou rodinou presťahovala do starej vily Evie. Hneď si všimla, že vo vile sa šíria rôzne vône neznámeho pôvodu. Spolu so svojim bratom Bennom a susedom Matsom sa túto záhadu snažia vyriešiť. Keď objavia tajomnú miestnosť pod vilou, neveria vlastným oči! Na čo slúžia všetky flakóny naplnené voňavými tekutinami? A na čo sa používajú?

Všetko sa ešte viac skomplikuje, keď sa na scéne objaví tajomná grófk a podozrivý záhradník. A keď skoro všetci ľudia z mesta stratia pamäť. Vtedy už ide naozaj do tuhého. Kniha je určená pre všetkých, ktorí majú radi trochu napätia a záhad.

Stelka Fričová

Kniha **MIRELKA PÁTRAČOVÁ RIEŠI PRÍPAD MAFINOVÉHO HLAVOLAMU** (Ikar, 2018) od Kate Pankhurstovej ponúka napínavý príbeh, v ktorom hlavná hrdinka Mirelka spolu so svojimi kamarátkami Violetou Maplovou a Pipou Holmesovou riešia prípad sabotovania súťaže v pečeni.

V ich meste Mláčkovce sa uskutoční súťaž Napeč alebo uteč!, ktorá Violetu veľmi zaujala. Naučila sa piecť od svojej babky, ktorá je v Mláčkovciach známa, lebo každoročne až 10-krát vyhrala titul Najlepší pekáč v meste.

Pečenie Violetu naozaj bavilo a bola v ňom taká dobrá, že sa rozhodla do súťaže prihlásiť. Babka jej dala kuchársku knihu, kde mala svoje recepty dobre uchované. Keď sa súťaž začala, Violeta bola veľmi nervózna, no všetko vynikajúco zvládla, takže sa dostala až do finále. Tam sa však začali diať zvláštne veci: najprv zmizla babkina kuchárska kniha, potom niekto zvalil na zem všetky koláče a to nebolo ani zďaleka všetko.

Pre Mirelku Pátračovú a jej tím však žiadna záhada nie je dostatočne záhadná.

Sofia Gazdová

Paul Beorn a Silène Edgarová sú autormi knihy s nezvyčajným názvom **14 – 14. PRIATELSTVO NAPRIEC STOROČIAMI** (Albatros Media, 2014). Jej hlavnými hrdinami sú Hadrien a Adrien, dvaja 13-roční chlapci, ktorých životy delí sto rokov. Hadrien totiž žije v roku 1914 a Adrien v roku 2014. Okrem toho ich spája takmer rovnaké miesto bydliska, keďže žijú len 30 kilometrov od seba. Začnú si písať listy, ktoré hádzu do poštovej schránky, ktorá sa záhadne objaví pri dome oboch chlapcov. To, že ich životy delí celé storočie, zistia až po čase.

Keď Hadrienova sestra ochorie na veľmi ťažký zápal pľúc, a obáva sa, že zomrie, lebo v ich dobe ešte neexistovali antibiotiká, rozhodne sa napísať Adrienovi list, v ktorom ho požiada o pomoc. Adrien mu pošle lieky z budúcnosti a Hadrien tak zachráni svoju sestričku.

Adrien rovnako svojho kamaráta a jeho rodinu varuje pred prvou svetovou vojnou, ktorá sa začala práve v roku 1914. Hadrien sa stihne včas odsťahovať do bezpečia a vďaka Adrienovi sa tak zachráni aj s celou rodinou.

Peto Novák

Vo víre tanca

Rozhovor s lektorkou hip-hopu pre deti Katarínou Kubalovou.

Tanec patrí k obľúbeným koníčkom mnohých ľudí. Venuje sa mu mnoho detí, či už z našej školy alebo z hocijakej inej. Tanec však nie je populárny len u detí. Tancu sa venujú aj mnohí dospelí, či už kvôli zdravej životospráve, vo voľnom čase, ale aj súťažne.

Medzi úspešných tanečníkov patrí aj Katarína Kubalová, lektorka hip-hopu v ružomerskej tanečnej škole Dance Galaxy. „Ak by som sa mala vrátiť k mojim tanečným začiatkom, bolo to na základnej škole, mala som 10 rokov. Milovala som hudbu a pohyb, môj otec tancoval vo folklórnom súbore. K tancu ma priviedol práve on,“ spomína Katka na svoje detstvo.

A prečo si ju získal práve hip-hop? „Keďže tancu sa venujem už takmer 15 rokov, prešla som si viacerými tanečnými štýlmi. Začínala som tanečným štýlom disco, neskôr som sa začala venovať štýlu show dance a scénickému tancu. Až ako posledný tanečný štýl som spoznala hip-hop. Keďže do hip-hopu patrí viacero tanečných štýlov, ako napríklad waacking, house či dancehall, hip-hop si ma získal svojou rôznorodosťou a voľnosťou,“ priznala sa Katka.

Mnohých ľudí tanec naplňuje energiou, iní chcú prostredníctvom neho niečo dokázať. Aj mnohí tanečníci z Dance Galaxy sa chcú so svojimi schopnosťami pohnúť ďalej a prostredníctvom tanečných krokov niečo odkázať svetu. „Svoju prácu tanečného lektora

neskutočne milujem a naplňa ma energiou. Moji tanečníci mi dodávajú obrovskú motiváciu a lásku. Dávame voľnému času mladých ľudí význam a to ma baví najviac. A čím ma vlastne tanec naplňa? Tancem vyjadrujem samú seba, svoju osobnosť, svoj postoj, názor a pocity. Tanec ma naplňuje slobodou a je neoddeliteľnou súčasťou môjho každodenného života,“ hovorí s úsmevom tanečná lektorka.

Každý z nás má nejaký vzor, ktorý nás inšpiruje a podľa ktorého by sme chceli nasmerovať naše životné cesty. Má niekoho takého aj Katka? „Mojou najväčšou inšpiráciou sú moji tanečníci a, samozrejme, každý tanečný lektor v Dance Galaxy. Ale môj úplne prvý tanečný vzor alebo idol bola Melánia Kasenčáková s umeleckým menom Lady Mel, ktorá v súčasnosti vedie tanečnú školu Love Dance School v Bratislave,“ prezradila Katka.

A aký je Katkin najväčší životný cieľ? „Toto je veľmi ťažká otázka,“ smeje sa Katka, „ale môj hlavný životný cieľ a sen je za každých okolností ostať dobrým človekom, jednoducho milovať život.“ A čo by chcela odkázať čitateľom Viniča? „Buďte sami sebou, nikdy sa nevzdávajte svojich snov, robte to, čo milujete a život vám otvorí všetky cesty, ktoré budete chcieť,“ radí tanečná lektorka Katka Kubalová.

Letícia Hermanová

KEĎ SÚ SRDCIA BLÍZKO...

Novembrový čas už tradične patrí v našich srdciach spomienke na zosnulých. Všimli ste si ľudí, ktorí prichádzajú na cintorín? Väčšinou ich vidíme, ako zapalujú sviece a s jemnocitom ich kladú na hrob svojej milovanej osoby. Len nepatrný pohyb ich pier naznačuje modlitbu, ktorá sa v padajúcom lístí, stáby na krídlach anjelov, prediera za horizont tohto sveta. Všade vládne ticho, v dialke počuť praskanie horiacich sviec, vietor v korunách stromov a tmú prežarujú malé jasné plamienky sviečok. Len modlitba, ticho a pokoj. Akoby sa na chvíľu zastavil čas. Vracajú sa spomienky, nanovo sa rozhorí plamienok lásky, ktorá nás s našimi blízkymi tu na zemi spájala.

V akom veľkom kontraste je toto ticho a pokoj s naším každodenným životom. Túžime po pokoji a nachádzame nepokoj, žízňime po láske, ale nenávisť je vtieravejšia, hľadáme ticho v kriu tohto sveta. Kde robíme chybu? Prečo tak často v našich dňoch absentuje pokoj, ticho a láska?

Odpoveď môžeme nájsť v príbehu Bruna Ferrera. Jedného dňa položil učiteľ svojim učeníkom otázku: „Prečo ľudia kričia, keď sú nahnevani?“ „Kričia preto, lebo sa nechajú obrať o pokoj,“ odvetil jeden z nich. „Prečo však kričia, aj keď s nimi súhlasíme?“ opýtal sa učiteľ znovu. „Nuž, kričia preto, aby sme ich počuli,“ znela odpoveď druhého učeníka. A majster sa pýtal ďalej: „Takže sa nedá hovoriť potichu?“

Nasledovalo množstvo ďalších rozmanitých odpovedí, ale žiadna z nich učiteľa nepresvedčila. Vtedy zvolal: „Viete, prečo kričíme na ľudí, keď sme nahnevani? Je to preto, lebo keď sa dvaja ľudia na seba hnevajú, ich srdcia sa od seba príliš vzdialia. Ak sa chcú navzájom počuť, musia na seba kričať. Čím sú nahnevanejší, tým silnejšie musia kričať, aby sa počuli. Čo sa však stane, keď sa dvaja ľudia do seba zalúbia? Nekričia, hovoria veľmi potichu. Vzdialenosť medzi nimi je

„V modlitbe môžeš počuť ticho, lebo srdce Boha sa dotýka tvojho srdca. Všade, kde sú srdcia ľudí blízko, je počuť ticho, pokoj a lásku.“

veľmi malá. Niekedy sú ich srdcia tak blízko, že ani nehovoria, iba šepkajú. A keď je láska najintenzívnejšia, nemusia ani šepkať, stačí, keď na seba pozerajú. Ich srdcia sa vedľa dorozumieť. To sa deje medzi dvoma ľuďmi, ktorí sa ľúbia.“

Na záver učiteľ povedal: „Keď sa s niekým rozprávate, nedopusťte, aby sa vaše srdcia od seba vzdialili. Nehovorte slová, ktoré by ich mohli ešte viac oddialiť, pretože potom príde deň, keď bude vzdialenosť taká veľká, že už nenájdu cestu späť.“

Prečo teda tak často naším dňom chýba pokoj, ticho a láska? Preto, lebo sa naše srdcia od seba vzdialili. Na cintoríne počuť ticho, lebo naše srdce je veľmi blízko milovaným, na ktorých spomínáme. V modlitbe môžeš počuť ticho, lebo srdce Boha sa dotýka tvojho srdca. Všade, kde sú srdcia ľudí blízko, je počuť ticho, pokoj a lásku.

Florián Volf, školský kaplán

FOTOGALÉRIA Z VÝLETU TURISTICKÉHO KRÚŽKU NA ROHÁČSKE PLESÁ

